

Sygnatura akt: V GC 1696/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 20 października 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Magdalena Grzesiak

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2021 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. H. (1)

przeciwko D. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej D. K. na rzecz powódki S. H. (1) kwotę 11 726,87 zł (jedenaście tysięcy siedemset dwadzieścia sześć 87/100 złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 13 lutego 2018r. do dnia zapłaty;
2. umarza postępowanie co do kwoty 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych);
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
4. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 792 zł (siedemset dziewięćdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
5. nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 278,02 zł (dwieście siedemdziesiąt osiem 02/100 złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 1696/18

UZASADNIENIE

Powód S. H. (2) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Stacja Paliw i Agencja Handlu i Usług (...)” w O. pozwem z dnia 13 lutego 2018r. wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym solidarnie od pozwanych D. S. i A. W. kwoty 47.508,51 zł z z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 40.407,56 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej świadczył S.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O. liczne usługi transportowe. Z tego tytułu wystawił spółce faktury na łączną kwotę 37.691,63 zł. Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. akt V GC 668/17 w dniu 13 września 2017r. wydał wyrok, którym zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. kwotę 37.691,63 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wynikających z faktur oraz kwotę 6.049,89 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego. Następnie powód wystąpił na drogę postępowania egzekucyjnego. Postępowanie egzekucyjne przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O. było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim M. G..

Egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna i postanowieniem z dnia 12 grudnia 2017r. Komornik Sądowy umorzył egzekucję. Organ egzekucyjny ustalił, że (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. nie pozostawił żadnego majątku oraz ustalił podczas czynności terenowych, w rozmowie z pracownikiem banku mieszczącego się w tym samym budynku, iż spółka nie posiada już siedziby pod adresem wskazanym w Krajowym Rejestrze Sądowym, niezauważenie opuściła lokal. Nadto Komornik ustalił, że przeciwko Spółce prowadzonych jest 6 postępowań egzekucyjnych przez innych komorników oraz przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O.. Egzekucja z ruchomości, wierzytelności, rachunków bankowych okazała się bezskuteczna. (...) Sp. z o.o. nie posiada jakiegokolwiek majątku pozwalającego na zaspokojenie roszczeń wierzyciela, wskutek czego egzekucja zobowiązania powoda przeciwko spółce jest całkowicie bezskuteczna. Powód, powołując się na treść przepisu art. 299 k.s.h. wezwał członków zarządu w/w Spółki w osobach pozwanych do zapłaty solidarnie zadłużenia z tytułu odpowiedzialności za zobowiązanie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O., jaką ponoszą pozwani z racji pełnionej funkcji w spółce w czasie istnienia zobowiązania spółki. Wezwanie do zapłaty pozwanych okazało się bezskuteczne. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się kwoty 37.691,63 zł tytułem należności głównej zasądzonej wyrokiem z dnia 13 września 2017r., 2.715,93 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie, 2.432,89 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego, 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym, 126 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego i 25,06 zł tytułem kosztów bezskutecznego postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego.

Do pozwu załączono odpis wyroku Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 13 września 2017r., sygn. akt V GC 668/17, wniosek o wszczęcie i prowadzenie egzekucji z ruchomości i innych praw majątkowych i rachunku bankowego dłużnika, zawiadomienie komornika o dokonanych czynnościach, postanowienie komornika z dnia 12 grudnia 2017r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, wyliczenie odsetek, przedsądowe wezwanie pozwanych do zapłaty, odpowiedź D. S. na wezwanie do zapłaty, odpis pełny z (...) Sp. z o.o.

W dniu 22 lutego 2018r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt V GNc 858/18, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany A. W., reprezentowany przez pełnomocnika oraz pozwana D. W., reprezentowana przez pełnomocnika wnieśli sprzeciwy od nakazu zapłaty,. Sprzeciwy zostały wniesione co do całości nakazu. Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Pozwany A. W. w uzasadnieniu sprzeciwu podniósł, że powód nie wykazał bezskuteczności egzekucji wierzytelności przeciwko spółce (...) Spółce z o.o. w O., która to okoliczność stanowi podstawową przesłankę subsydiarnej odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie przepisu art. 299 § 1 k.s.h. Przepis ten wprowadza posiłkową odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna. Konieczne jest wykazanie bezskuteczności egzekucji w odniesieniu do całego majątku spółki. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art. 299 § 1 k.s.h. nie zachodzi bowiem w sytuacji, gdy egzekucja jest bezskuteczna jedynie co do niektórych składników majątku spółki. Na wierzycielu ciąży obowiązek wykazania, że podjął on wszelkie możliwe starania celem skutecznego przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego i odzyskania należności. Ponadto w sprawie zachodzi jedna z przesłanek wyłączających jego odpowiedzialność jako członka zarządu za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o., określona w przepisie art. 299 § 2 k.s.h., albowiem pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego oraz niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu, powód nie poniósł szkody. Pomiędzy deliktem członka zarządu a szkodą wierzyciela musi zaistnieć również podstawowa przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej, jaką jest związek przyczynowy pomiędzy niezłożeniem stosownego wniosku a niezaspokojeniem się wierzyciela z majątku spółki. Szkodą wierzyciela, w myśl przepisu art. 299 § 2 k.s.h. in fine jest kwota, którą wierzyciel uzyskalby w toku postępowania upadłościowego lub innych wskazanych w tym przepisie. Pod uwagę wziąć zatem należy to, że wniosek o ogłoszenie upadłości spółki (...) Sp. z o.o. i tak zostałby oddalony z uwagi na brak majątku wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania. W czasie, gdy zaistniała przesłanka niewypłacalności spółki, z którą przepisy ustawy prawo upadłościowe oraz ustawy prawo restrukturyzacyjne wiążą obowiązek podjęcia stosownych działań

przez członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka (...) Sp. z o.o. nie posiadała majątku, który mógłby wystarczyć choćby na pokrycie kosztów postępowania, a tym bardziej na zaspokojenie powoda w jakimkolwiek zakresie. W tym stanie rzeczy pozwany zgodnie z obowiązującymi przepisami, zwolniony jest z odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o. - dłużnika powoda.

Pozwana D. S. w uzasadnieniu sprzeciwu wskazała, że w okresie pełnienia przez nią funkcji prezesa zarządu nie istniał wspomniany w pozwie tytuł wykonawczy stwierdzający istnienie wierzytelności powoda i nie toczyła się egzekucja przeciwko spółce z tego tytułu. Samo istnienie nieuregulowanych faktur powoda nie może rodzić z automatu odpowiedzialności pozwanej z art. 299 k.s.h. Pozwana, zgodnie z podjętą uchwałą wspólników w tym zakresie pełniła funkcję prezesa zarządu w okresie od 18 maja 2016r. do 19 czerwca 2017r. W dniu 19 czerwca 2017r. pozwana została odwołana z funkcji i od tego dnia nie miała wpływu na prowadzenie spraw spółki, regulowanie zobowiązań i nie mogła już jej reprezentować. Pozwana nie miała już też dostępu do żadnych dokumentów, co wyłącza jej odpowiedzialność za zobowiązania spółki, które stały się wymagalne na mocy tytułu wykonawczego już po odwołaniu pozwanej z tej funkcji. W czasie pełnienia przez nią funkcji nie było podstaw do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. Prowadzona egzekucja została umorzona już po odwołaniu pozwanej z tej funkcji. W okresie pełnienia przez pozwaną funkcji sytuacja finansowa spółki nie uzasadniała złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, nawet przy założeniu, że spółka miała przeterminowane faktury w stosunku do powoda, czy innych kontrahentów. Także kontrahenci S. płacili faktury z opóźnieniem. Spółka (...) na dzień odwołania pozwanej z pełnionej funkcji nie posiadał zaległości wobec ZUS czy w Urzędzie Skarbowym. Nadto Spółka działając od 2013r. w branży transportowej zawierała coraz to nowe umowy handlowe i współpracy, regulował na bieżąco także swoje zobowiązania w stosunku do leasingodawcy z tytułu posiadanych pojazdów. Spółka starała się o kredyt, który uzyskała w Banku (...) S.A. Bank udzielił spółce kredytu obrotowego po uprzednim sprawdzeniu działalności i pozytywnej kondycji finansowej spółki uruchomił na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. kredyt wypłacając środki pieniężne. Do sprzeciwu załączono Uchwałę Nr 1/19/06/2017 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. z dnia 19 czerwca 2017r. w sprawie odwołania z Zarządu spółki pani D. S., rachunek zysków i strat za okres od 1.01.2017r. Do 31.03.2017r. oraz bilans na 31.03.2017r. i wykaz leasingów. Następnie pozwana dołączyła bilans na dzień 31.12.2016r. z rachunkiem zysków i strat i wprowadzenie do sprawozdania finansowego a także plan połączenia spółek.

W dniu 30 maja 2018r. powód zmarł i Sąd postanowieniem z dnia 28 czerwca 2018r. zawiesił postępowanie.

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2018r. podjął postępowanie z udziałem spadkobierczyni zmarłego powoda, jego żony S. H. (1).

W odpowiedzi na sprzeciwu pełnomocnik powoda podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie, przecząc podniesionemu zarzutom. Do pisma załączono dalsze dokumenty wykazujące sytuację finansową spółki (...) Sp. z o.o.

Na rozprawie w dniu 19 grudnia 2018r. powódka oraz pozwany A. W. zawarli ugodę, zgodnie z którą pozwany zobowiązał się zapłacić powódce kwotę 15.000 zł w trzech równych ratach. Zapłata tej kwoty wyczerpywała wszelkie roszczenia powódki wobec pozwanego. Koszty postępowania strony wzajemnie zniosły.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2018r. Sąd umorzył postępowanie wobec A. W..

Pismem procesowym z dnia 11 kwietnia 2019r. pełnomocnik powoda ograniczyła powództwo wobec D. S. albowiem pozwany A. W. dokonał zapłaty tej kwoty na rachunek bankowy powódki i kwota ta została zaliczona na poczet zapłaty należności głównej. Ograniczenie powództwa nastąpiło ze zrzeczeniem się roszczenia. Do pisma załączono trzy potwierdzenia realizacji przelewu w dniach 30 stycznia 2019r., 27 lutego 2019r. i 8 kwietnia 2019r.

Pozwana D. S. zmieniła nazwisko na K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 9 sierpnia 2013r. Wspólnikami w spółce byli J. O. i W. S.. J. O. został wykreślony z rejestru jako udziałowiec w dniu 23 czerwca 2016r. W tym samym dniu prezesem zarządu została D. S., która została wykreślona z rejestru w dniu 7 września 2017r. A. W. został wpisany do KRS jako prezes zarządu w dniu 7 września 2017r.

Dowód: informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z Rejestru

(...) na dzień 25.01.2018r. (k. 21 – 25 akt) i na dzień

11.09.2018r. (k. 161 – 164 akt)

W maju 2016r. W. S. zaproponował D. S. funkcję prezesa zarządu. Wcześniej, od czerwca 2015r. była spedytorem w spółce. Osiągała najlepsze wyniki. Nie miała doświadczeń w zarządzaniu spółkami prawa handlowego. Wcześniej prowadziła działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży pokryć dachowych. Gdy objęła funkcję prezesa zarządu sytuacja w spółce była dobra. Okazano jej bilanse po objęciu funkcji. Jej zadaniem było nadzorowanie spedytorów i mobilizowanie ich do lepszej pracy. Spółka zatrudniała wówczas dziesięć osób. Byli to spedytorzy i kierowcy. Rachunkowość prowadzona była przez niezależne biuro rachunkowe. (...) prawna wykonywana była przez niezależną firmę. W czasie tego roku spółka pozyskała nowych kontrahentów, obroty wzrosły. Niektóre zobowiązania były płacone z opóźnieniem, ale były regulowane. Majątek spółki stanowiły cztery busy i dwa samochody osobowe. Spółka nie miała żadnych nieruchomości. Należności były większe niż zobowiązania. Gdy objęła funkcję, spółka miała podpisaną umowę faktoringu na kwotę 250.000 euro. Później tę umowę zamieniono na umowę kredytu obrotowego. Został on przyznany spółce w banku (...) w kwocie 450.000 zł w dniu, kiedy została odwołana z funkcji prezesa. Przez dwa poprzednie miesiące bank sprawdzał kondycję finansową spółki. Przedstawiono bankowi bilanse spółki, zaświadczenia o regulowaniu wszystkich podatków i nie zaleganiu wobec ZUS. Gdy była prezesem wobec spółki nie prowadzono postępowań egzekucyjnych. Nie było zaległości wobec ZUS. W P. otwarto biuro spółki, w którym pracowali tylko spedytorzy. Nie miał ich kto pilnować. Był to pomysł W. S.. Po kilku miesiącach biuro zamknięto. Spedytorzy w P. nie osiągnęli zadowalających wyników.

Dowód: zeznania pozwanej D. S. (00:24:32 00:53:39 minuta

rozprawy z dnia 30.10.2019r. k. 284 – 284v akt)

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki w okresie od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r. był transport drogowy. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie były znane zdarzenia zagrażające kontynuowaniu działalności przez przedsiębiorstwo w najbliższym okresie dłuższym niż rok.

Dowód: bilans z rachunkiem zysków i strat za okres od 01.01.2016r. do 31.12.2016r.

(k.79 -90 akt)

Według bilansu na dzień 31 marca 2017r. (...) Sp. z o.o. odnotowała stratę ze sprzedaży i znaczne zmniejszenie zysku netto w stosunku do roku poprzedniego.

Dowód: rachunek zysków i strat za okres od 1.01.2016r. do 31.03.2018r., bilans (k.

70 -71 akt)

(...) Sp. z o.o. użytkowała sześć samochodów na podstawie umów leasingu.

Dowód: wykaz leasingów (k. 72 akt)

S. H. (1) pomagała mężowi S. H. (2) w prowadzonej działalności gospodarczej. Spedytor męża zawarł z (...) Sp. z o.o. umowy i on ustalał wszystkie ich szczegóły. Powódka w 2016 i 2017r. dzwoniła do tej spółki przypominając o obowiązku zapłaty. Unikano z nią rozmów. Po śmierci męża w dniu 30 maja 2018r. prowadzi dalej jego przedsiębiorstwo.

Dowód: zeznania powódki (00:11:30 – 00:20:16 minuta rozprawy z dnia

30.10.2019r. (k.283v akt)

S. H. (2) wniósł w dniu 10 marca 2017r. do Sądu Rejonowego w Kaliszu pozew przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O. o zapłatę kwoty 37.691,63 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, załączając szereg dokumentów potwierdzających wykonanie umów przewozu. Odpis pozwu z dokumentami został doręczony spółce w dniu 31 marca 2017r.

Dowód: pozew z załącznikami (k. 2 -68), dowód doręczenia odpisu pozwu z

załącznikami (k. 75 v) akt Sądu Rejonowego w Kaliszu, sygn. akt V GC

668/17

W dniu 19 czerwca 2017r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. Uchwałą Nr 1/19/O6/2017 odwołało D. S. z zarządu spółki i pełnienia funkcji prezesa zarządu. Przewodniczącym Zgromadzenia i Protokolantem był W. S..

Dowód: Uchwała nr 1/19/O6/2017 z 19.06.2017r. (k. 69 akt)

W dniu 13 września 2017r. Sąd Rejonowy w Kaliszu wydał wyrok, sygn. akt V GC 668/17, którym zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz powoda S. H. (2) kwotę 37.691,63 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 4.363,61 zł od dnia 22listopada 2016r., od kwoty 1.386,53 zł od dnia 30 listopada 2016r., od kwoty 5.387,13 zł od dnia 6 grudnia 2016r., od kwoty 8.570 zł od dnia 14 grudnia 2016r., od kwoty 4.743,83 zł od dnia 14 grudnia 2016r., od kwoty 2.051,53 zł od dnia 10 stycznia 2017r., od kwoty 6.154,22 zł od dnia 23 stycznia 2017r., od kwoty 5.033,81 zł od dnia 8 lutego 2017r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.049,89 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego. Wyrokowi nadano tytuł wykonawczy. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim M. G. sporządził w dniu 12.12.2017r.adnotację, że w postępowaniu Km 3808/17 na mocy tego tytułu wykonawczego nie wyegzekwowano żadnej kwoty. Koszty poniesione przez wierzyciela wynoszą 25,06 zł

Dowód: wyrok SR w Kaliszu z dnia 13.09.2017r. z klauzulą wykonalności (k. 12 -13

akt) wyrok SR w Kaliszu z dnia 13.09.2017r.z uzasadnieniem (k. 132 – 150

akt Sądu Rejonowego w Kaliszu, sygn. akt V GC 668/17), adnotacja

komornika (k.14 akt)

W dniu 23 listopada 2017r. pełnomocnik powoda S. H. (2) złożyła wniosek o wszczęcie i przeprowadzenie egzekucji z ruchomości, wierzytelności, innych praw majątkowych i rachunku bankowego dłużnika.

Dowód: wniosek o wszczęcie i przeprowadzenie egzekucji (k. 15 – 17 akt)

W ramach prowadzonych czynności Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim zwrócił się do 38 banków o udzielenie informacji, czy dłużnik (...) Sp. z o.o. posiada w oddziałach banków rachunki bankowe podlegające zajęciu w trybie egzekucji sądowej. W efekcie tego zajął rachunki bankowe dłużnika w trzech bankach.

W dniu 30 listopada 2017r. sporządzono protokół z czynności w trybie art. 761 k.p.c., podjętych na miejscu siedziby dłużnika, stwierdzając że dłużna spółka nie pozostawiła żadnego majątku.

Dowód: akta w sprawie egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie

Rejonowym w O. M. G. sygn. akt Km 3808/17

Tylko w Kancelarii (...) prowadzone były 53 postępowania egzekucyjne wobec (...) Sp. z o.o. w O.. Postępowania były wszczynane od listopada 2017r. Do dzisiaj są wszczynane postępowania egzekucyjne wobec tej spółki, choć nastąpiło połączenie spółek. Wszelkie czynności podejmowane wobec spółki okazały się bezskuteczne. Skoro w innych postępowaniach egzekucyjnych dokonano ustaleń, że spółka nie ma majątku to nie powielano ich w przypadku wniosku S. H. (2). Na rachunkach bankowych nie było żadnych środków. Na rachunkach wielu komorników dokonało zajęcia, również ZUS i Urząd Skarbowy. Pod adresem spółki nie było nikogo. Pomieszczenia były puste. Nie było tam żadnego majątku. Spółka nie posiadała nieruchomości ani samochodów.

Dowód: zeznania świadka M. G. (00:04:26 – 00:15:02 minuta rozprawy z

dnia 6.03.2020r. k. 310v akt)

W dniu 5 grudnia 2017r. (...) Sp. z o.o. jako jedna z sześciu spółek uczestniczyła w planie połączenia spółek. Spółką przejmującą była (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dowód: plan połączenia spółek (k. 91 – 97 akt), odpis pełny z (...) Sp. z o.o.

(165 – 169 akt)

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2017r. Komornik Sądowy M. G. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji i zwrócił tytuł wykonawczy wierzycielowi. Koszty postępowania egzekucyjnego ustalił w kwocie 25,06 zł.

Dowód: postanowienie Komornika Sądowego M. G. z 12.12.2017r. (k. 19 akt)

W dniu 11 stycznia 2018r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim M. G. zawiadomił o dokonanych czynnościach w związku z art. 763 k.p.c. , wskazując że egzekucja przeciwko (...) Sp. z o.o. okazała się całkowicie bezskuteczna. Podczas czynności terenowych w trybie art. 761 k.p.c. ustalono w rozmowie z pracownikiem banku mieszczącego się w tym samym budynku, iż Spółka nie posiada już siedziby pod tym adresem. Z oświadczenia rozmówcy wynikało, że Spółka niezauważenie opróżniła lokal. Ponadto ustalono, że przeciwko Spółce prowadzonych jest 6 postępowań egzekucyjnych przez innych komorników oraz przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O.. Egzekucja z ruchomości, wierzytelności, rachunków bankowych okazała się bezskuteczna.

Dowód: zawiadomienie Komornika z 11.01.2018r. (k. 18 akt)

W dniu 17 stycznia 2018r. powód skapitalizował odsetki należne od nie uregulowanych faktur na dzień 4 stycznia 2018r. na kwotę 2.715,93 zł.

Dowód: kapitalizacja odsetek na 17.01.2018r. (k. 20 akt)

W dniu 17 stycznia 2018r. powód wezwał do zapłaty kwoty 47.508,51 zł pozwanych D. S. i A. W..

Dowód: wezwania do zapłaty z 17.01.2018r. (k. 26-33), potwierdzenia odbiorów (k.

34 akt)

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty pozwana D. S. wskazała, że nie ponosi odpowiedzialności z art. 299 k.s.h.

Dowód: pismo pozwanej z 12.02.2018r. (k. 35 akt)

W dniu 16 lutego 2018r. prezes zarządu (...) Sp. z o.o. A. W. sporządził oświadczenie dotyczące wykazu majątku, w którym wskazał, że na dzień sporządzenia wykazu spółka nie prowadzi działalności gospodarczej, jest w trudnej sytuacji finansowej, prowadząc wewnętrzną restrukturyzację oraz podejmując działania mające na celu poprawę swojego stanu majątkowego. Spółka jest również w trakcie przygotowywania wniosku o restrukturyzację sądową, który ma być złożony do końca marca. W roku podatkowym 2016 spółka osiągnęła dochód w kwocie 104.008,84 zł. Spółka nie ma i nie wynajmuje żadnego lokalu. Prowadzone egzekucje komornicze o zapłatę są umarzane z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Dłużnik nie dokonywał żadnych istotnych rozporządzeń istotnymi przedmiotami swojego majątku, ponieważ nigdy go nie posiadał. Spółka nie posiada środków finansowych, na rachunkach bankowych są zajęcia komornicze i bankowe.

Dowód: wykaz majątku z dnia 16.02.2018r. (k. 154 akt), zawiadomienie o

przeszkodzie w realizacji zajęcia – zbieg egzekucji (k. 155 akt),

wierzytelności na sprzedaż (k. 157 – 160 akt)

W dniu 21 maja 2018r. Uchwałą nr 1/05/2018 na podstawie art.210 k.s.h. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. odwołało A. W. z zarządu pozbawiając go jednocześnie prawa do piastowania jakiegokolwiek funkcji w tym organie. Przewodniczącym Zgromadzenia Wspólników był W. S..

Dowód: protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o.

(k. 187 akt), lista obecności (k. 188 akt)

W dniu 13 listopada 2018r. wpisano w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. połączenie w drodze przejęcia majątku innych spółek, w tym (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dowód: informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru przedsiębiorców

(...) Sp. z o.o. w B. (k. 189 – 194 akt)

W okresie pełnienia funkcji prezesa zarządu przez pozwaną D. S. już analiza wyników za 2016r., o których pozwana uzyskała wiedzę najpóźniej 31 marca 2017r., wskazywała, że zobowiązania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie są spłacane, a wysokość kapitału obcego jest na wysokim poziomie 89,17% wartości sumy bilansowej na 31.12.2016r. Pozew o zapłatę wierzytelności z okresu od 14 listopada 2016r. do 22 stycznia 2017r. został przez powoda złożony w dniu 10 marca 2017r, co oznacza, że D. S. wiedziała, że zobowiązania nie są spłacane, podobnie jak wobec innych wierzycieli, którzy skierowali sprawy na drogę sądową i egzekucyjną. Wierzytelności o wartości co najmniej 231.806,51 zł nie były zapłacone w tym samym okresie tj. od IV kwartału 2016r. Sytuacja spółki w okresie pełnienia funkcji prezesa zarządu przez D. S. nie była dobra. Spółka nie realizowała swoich bieżących zobowiązań, natomiast uzyskanie kredytu i dodatkowe obciążenie spółki kolejnym zobowiązaniem, nie było postępowaniem racjonalnym i prawidłowym. Nie jest wiadomym dlaczego zaciągnięto kredyt. Nie jest wiadomym dlaczego w trudnej sytuacji spółki dodatkowo udzielano pożyczek. Nie wiadomo komu udzielono pożyczek, jednocześnie pozbawiając spółkę płynności. Na dzień 31 grudnia 2016r. spółka wskazuje w bilansie kwotę 1.300.300 zł a na dzień 30 listopada 2017r. kwotę 1.842.399,30 zł jako udzielone pożyczki. Nie jest wiadomym komu udzielono pożyczki (lub pożyczek) i dlaczego w sytuacji, gdy nie płacono wymagalnych zobowiązań, dodatkowo w kolejnych miesiącach zwiększono udzieloną (lub udzielone) pożyczkę do kwoty 1.842.399,30 zł. Jest to zdarzenie, które w drastyczny sposób obniżyło wartość posiadanych środków pieniężnych (kwota ta stanowi 39% sumy aktywów). Mając do zapłaty zobowiązania na kwotę ponad 4 mln złotych udzielono pożyczki lub pożyczek narażając spółkę na procesy sądowe związane z windykacją wierzytelności, a ponadto osłabiając znacząco płynność spółki. W okresie II kwartału 2017r. istniały

przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Najpóźniej do dnia 31 marca 2017r. zarząd musiał uzyskać pełną informację o działalności i sytuacji ekonomiczno – finansowej na dzień 31 grudnia 2016r. Dodatkowo zarząd z pewnością otrzymywał w tym samym okresie pozwą o zapłatę wierzytelności. Te informacje winny być podstawą do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, ewentualnie do podjęcia na Walnym Zgromadzeniu Wspólników spółki uchwały co do dalszego prowadzenia działalności przez spółkę.

Złożenie w terminie wniosku o upadłość pozwoliłoby powodowi przynajmniej w części zaspokoić swoje wierzytelności. Suma wierzytelności powoda to 0,79% sumy zobowiązań. Gdyby przyjąć, że dokonano by sprzedaży samochodu za wartość księgową i użyto by środków pieniężnych w kwocie 178.725,47 zł, to powód otrzymałby zapłatę swojej wierzytelności w kwocie 1.694,49 zł (35.767,39 zł +178.735,47 zł x 0,79%). Każda kwota, która zostałaby wpłacona do masy upadłości powodowałaby wyższą spłatę stronie powodowej. Gdyby przyjąć, że należności oraz sumy uzyskane z tytułu spłaconych pożyczek (lub pożyczki) zostałyby wpłacone, to wówczas zobowiązania wobec wierzycieli zostałyby spłacone w wysokości 70,91%, a tym samym strona powodowa uzyskałaby spłatę swoich wierzytelności w kwocie 26.726,87 zł.

Biegła sądowa dysponowała jedynie dokumentacją zebraną w trakcie sprawy w aktach oraz dokumentach znajdujących się w sądzie rejestrowym. Ponadto biegła uzyskała opracowanie firmy zewnętrznej I., która dokonuje analizy sprawozdań finansowych złożonych przez daną spółkę do Krajowego Rejestru Sądowego.

Dowód: opinia biegłej sądowej M. P. (k. 360 – 390 akt)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. ostatnie sprawozdanie finansowe złożyła w KRS w dniu 23 lipca 2018r.za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2017r. Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2018r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świeciu P. P. umorzył postępowanie egzekucyjne Km 1251/18 wobec tej spółki z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych

Dowód: dane z Krajowego Rejestru Sądowego

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadka M. G., opinii biegłej sądowej M. P., zeznań powódki oraz częściowo zeznań pozwanej D. K., dawniej S..

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanej D. K., dawniej S., że w czasie gdy była prezesem spółki zobowiązania wobec S. H. (2) były płacone i że w momencie odwołania jej z funkcji prezesa nie знаła sytuacji spółki. Pozew S. H. (2) został doręczony Spółce w dniu 31 marca 2017r., a pozwana została odwołana z funkcji prezesa zarządu w dniu 19 czerwca 2017r. Na dzień 31 marca 2017r. sporządzono również bilans, tak więc D. K., dawniej S. najpóźniej w tym dniu poznała sytuację spółki.

Sąd nie dał również wiary jej zeznaniom, że nie wiedziała komu spółka udzieliła pożyczek. Jej zeznania w tym zakresie są wewnętrznie sprzeczne. Początkowo zeznała, że była to jedna firma, a następnie że do banku przedstawiła więcej niż jedną umowę pożyczki. Skoro umowy pożyczki były zawarte na piśmie i okazywała je w banku, to zdaniem Sądu wątpliwy jest całkowity brak wiedzy czy pamięci o pożyczkobiorcy, który tak negatywnie wpłynął na sytuację finansową zarządzanego przez nią przedsiębiorstwa.

Sąd nie dał wiary jej uzupełniającym zeznaniom, że pożyczki były udzielone przed objęciem przez nią funkcji, gdy prezesem zarządu był K. M. i że to przez niego udzielono pożyczki na jakieś cele inwestycyjne, jakąś budowę i nie była to inwestycja prowadzona przez spółkę. Brak przedstawienia tych dokumentów, bądź wskazania szczegółów ich dotyczących obciąża pozwaną i uniemożliwia uznanie jej zeznań za wiarygodne.

Niewiarygodne są również uzupełniające zeznania D. K., dawniej S., że usiłowała uzyskać kredyt w banku w celu dokonania zapłaty faktur z tzw. skontem, gdy wierzyciel chciał wcześniejszej zapłaty. Z ustaleń stanu faktycznego, a w szczególności okoliczności, że wobec spółki toczyło się wiele postępowań sądowych wynika, że pozwana nie mogła nie wiedzieć o zaleganiu z płatnością już od dłuższego czasu wymagalnych faktur. Brak działań pozwanej w celu odzyskania

zwrotu udzielonych przez spółkę pożyczek i starania o uzyskanie kredytu w banku świadczą o tym, że pozwana mogła godzić się na ich udzielenie lub nawet sama ich udzielać.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 299 kodeksu spółek handlowych, w brzmieniu obowiązującym od 4 marca 2014r. jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Członek zarządu może uwolnić się od powyższej odpowiedzialności, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo o zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu wierzyciel nie poniósł szkody.

Do przedmiotowych przesłanek odpowiedzialności z art.299 k.s.h. należy istnienie zobowiązania spółki względem wierzyciela i bezskuteczność egzekucji. Obie te przesłanki zostały przez powoda wykazane; zobowiązanie spółki prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kaliszu, a bezskuteczność egzekucji postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Pozwana D. K., dawniej S. bronila się w sprawie początkowo okolicznością, że sytuacja finansowa spółki w czasie, kiedy była prezesem zarządu nie zobowiązywała jej do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, a następnie że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wierzyciel nie poniósł szkody.

Twierdzenia pozwanej nie znalazły potwierdzenia w ustaleniach stanu faktycznego. Z opinii biegłej wynika, że najpóźniej do 31 marca 2017r. pozwana uzyskała pełną informację o działalności i sytuacji ekonomiczno – finansowej spółki na dzień 31 grudnia 2016r. i w okresie II kwartału 2017r. istniały przesłanki i obowiązek pozwanej złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...) Sp. z o.o. w O.. Tymczasem spółka wyzbyła się całkowicie majątku, udzielono pożyczek na kwotę prawie 2 milionów złotych niezidentyfikowanym podmiotom, opróżniono biuro. Zamiast złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości spółka została przejęta w wyniku połączenia przez spółkę, która nie posiadała majątku nawet na koszty postępowania egzekucyjnego. Po połączeniu kilku spółek spółka przejmująca nie składa sprawozdań finansowych do KRS, co budzi poważne wątpliwości co do rzeczywistego celu połączenia.

Zadaniem art. 299 k.s.h. jest ochrona wierzycieli, gdy spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ulega faktycznej likwidacji. Przepis jest sankcją za faktyczną likwidację spółki z o.o., wychodząc z założenia, że spółka z o.o., której faktycznej likwidacji nie przeprowadzono, powinna mieć majątek na zaspokojenie wierzyciela i jeżeli tego majątku nie ma, to oznacza co do zasady (tj. uwzględniając przesłanki egzoneracyjne, gdzie stan braku takiego majątku należy jednak zaakceptować, w szczególności zajęcie niewypłacalności spółki, dowiedzionej złożeniem we właściwym czasie stosownego zgłoszenia), że przeprowadzono jej faktyczną likwidację, uzasadniającą odpowiedzialność członków zarządu za dane zobowiązanie spółki.

Członek zarządu odpowiada na podstawie art. 299 k.s.h. za zobowiązanie spółki jeżeli zobowiązanie spółki istniało w okresie, w którym pełnił on funkcję (niezależnie od tego czy powstało ono przed czy po upływie czasu właściwego na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości, oraz czy powstało ono w trakcie trwania mandatu danego członka zarządu czy wcześniej, jeżeli tylko istniało ono w czasie, kiedy mandat trwał) – A. K., Komentarz aktualizowany, 2021, art. 299 pkt 1 oraz jednocześnie spełniła się w okresie, w którym pełnił on funkcję przesłanka, że egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna.

Przesłanka, że egzekucja danego zobowiązania przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, musi się ziścić jeszcze przed ustaniem mandatu danego członka zarządu. Przepis art. 299 k.s.h. nie wymaga jednak rzeczywistego, bezskutecznego prowadzenia przez wierzyciela takiej egzekucji. Późniejsza materializacja się przesłanki, że egzekucja przeciwko

spółce okaże się bezskuteczna, może być np. konsekwencją pogłębienia się po ustaniu mandatu członka zarządu istniejącej już uprzednio niewypłacalności spółki (niewypłacalność jako taka istniała już wcześniej, stąd wcześniejszy, jeszcze w trakcie trwania mandatu danego członka zarządu, wpływ czasu właściwego na zgłoszenie przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości, a więc i brak okoliczności egzoneracyjnej). Członek zarządu odpowiada także wówczas, gdy stan, że egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna istniał już w momencie powstania jego mandatu – pkt II 2. art. 299 KSH N. 2021, wyd.1 L..

Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie. Pozwana miała obowiązek złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości spółki jeszcze przed odwołaniem jej z funkcji prezesa zarządu albowiem spółka była niewypłacalna już w 2016r., co potwierdza opinia biegłego i wielość postępowań sądowych i egzekucyjnych.

Biegła ustaliła, że nawet gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony w terminie, to powódka nie otrzymałaby zaspokojenia swojej wierzytelności w całości z uwagi na brak wystarczającego majątku spółki. Gdyby jednak pozwana pełniąc funkcję prezesa zarządu nie doprowadziła lub nie zapobiegła wyprowadzeniu majątku ze spółki poprzez brak dochodzenia należności od dłużników, w tym nieustalonego pożyczkobiorcy to powódka miałaby szansę na zaspokojenie w kwocie 26.726,87 zł. Taka kwota jest zdaniem Sądu należna powódce od byłych członków zarządu (...) Sp. z o.o. Skoro A. W. zapłacił powódce kwotę 15.000 zł, to różnica tych kwot należna jest od pozwanej i w tym zakresie Sąd uwzględnił powództwo.

O odsetkach rozstrzygnięto na podstawie art. 481 § 1 k.c.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie co do kwoty 15.000 zł, zapłaconej przez A. W., wobec częściowego cofnięcia pozwu przez pełnomocnika powódki w tym zakresie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone i rozdzielił stosunkowo koszty postępowania. Powódka wygrała sprawę co do kwoty 26.726,87 zł, tj. w 56,25%. Na sumę kosztów postępowania złożyła się opłata sądowa w wysokości 2.376 zł, wynagrodzenie biegłej w wysokości 2.237,90 zł, wynagrodzenia pełnomocników stron ustalone w kwotach po 3.617 zł na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.) wraz z opłatami skarbowymi od pełnomocnictw po 17 zł oraz koszty świadka w wysokości 40,12 zł. Łącznie koszty wyniosły 11.888,02 zł. Powódka przegrała sprawę w 43,75% i powinna ponieść 5.201 zł kosztów, a poniosła kwotę 5.993 zł (opłatę sądową i wynagrodzenie pełnomocnika). Różnica tych kwot podlegała zasądzeniu od pozwanej.

Ponadto Sąd nakazał ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczone koszty sądowe, stanowiące nie pokryte zaliczką pozwanej wynagrodzenie biegłej i koszty świadka, poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś